

Висновки.

В процесі наукового дослідження аудиторської діяльності належить не обмежуватися формальним та однолінійним аналізом різного роду явищ, а за допомогою діалектики вивчати їх різноманітність та суперечливість для пізнання закономірностей на рівні сутності. Такий методологічний підхід відкриває можливість не тільки розширити теоретичну базу аудиту як науки, а також розробити необхідні норми права для гармонічного регулювання суспільних відносин у сфері аудиторської діяльності.

Обсяг норм, які належить розробити, а також їх зміст свідчать про необхідність підготовки нової редакції Закону України «Про аудиторську діяльність».

Список використаних джерел

1. Огійчук М.Ф., Новікова І.Т., Рагуліна І.І. Аудит: організація і методика. Навч. посібник. 2-ге вид. перероб. і допов. – К.: Алерта, 2012. – 664 с.
2. Петрик О.А. Аудит: методологія і організація: [монографія] / О.А. Петрик. – К.: КНЕУ, 2003.- 260 с.
3. Азарская М.А. Теоретические основы аудита: предмет и метод// Экономические науки. 2009, №7 (56). – с. 297 – 301.
4. Рядська В.В. Інституціональна парадигма аудиту в Україні: сучасний стан та напрямки розвитку // Проблеми економіки, №2, 2014. – с. 138-143
5. Аудит: підручник / Г.М. Давидов, І.Г. Давидов, Ю.Г. Давидов та ін.: за ред. Г.М. Давидова, М.В. Кужельного. – 2-ге вид. переробл. і доповн. – К.: Знання, 2009. – 495 с.
6. Дорош Н.І. Аудит: теорія і практика. – К.: Знання, 2006 – 495 с.
7. Аудит. Основи державного, незалежного професійного та внутрішнього аудиту: Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2012 – 540 с.
8. Адамс Р. Основы аудита. Пер. с англ. / Под. ред. Я.В. Соколова. – М: Аудит, ЮНИТИ, 1995. – 398с.

УДК 657

ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА: ТЕОРЕТИКО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ АСПЕКТ

О. М. Домбик

ЛКА, вул. Туган-Барановського, 10, м. Львів, Україна, 79005

Сучасні умови господарювання вимагають від підприємств готельно-ресторанного бізнесу функціонування належного внутрішнього контролю, що є інтегрованим у систему управління, на базі якої здійснюється управлінський вплив на реалізацію бізнес-процесів, що в подальшому сприяють формуванню ефективних показників діяльності підприємства.

Система внутрішнього контролю – сукупність політики правил і процедур, прийнятих управлінським персоналом з метою забезпечення організованого й ефективного здійснення фінансово-господарської діяльності з метою збереження активів, виявлення помилок, точності та

повноти облікових записів, а також оперативної підготовки належної обліково-аналітичної інформації.

Система внутрішнього контролю повинна мати не формальний, а реальний і системний характер. Ознаками такого контролю є: систематичний контроль всієї фінансово-господарської діяльності підприємства, оперативний контроль за використанням виробничих ресурсів з боку керівників структурних підрозділів; контроль, оснований на точних оцінках, об'єктивних вимірниках, його здійснюють керівник підприємства, його заступник, головний бухгалтер, бухгалтери та інші фахівці апарату управління; встановлення зворотного зв'язку з контрольованим об'єктом. Керівники структурних підрозділів звітують перед керівництвом про усунення недоліків, а керівництво вживає заходів для впливу на осіб, винних у негативних наслідках; затвердження систем внутрішнього контролю в обліковій політиці, що передбачає графік документообігу; посадові інструкції менеджерів усіх рівнів, узагальнення результатів контролю, їх аналізу, розроблення заходів з усунення недоліків.

За результатами проведених досліджень можна стверджувати, що організація внутрішнього контролю на підприємствах готельно-ресторанного бізнесу не є регламентованою, а визначається внутрішнім документом в межах окремого суб'єкта господарювання, який визначає регламенти формування та узагальнення контрольної інформації і використання результатів контролю для прийняття управлінських рішень.

На наш погляд, для забезпечення ефективного функціонування внутрішнього контролю на досліджуваних підприємствах пропонуємо такі організаційні заходи: розробити внутрішні стандарти, які повинні регламентувати здійснення контролю на підприємстві; організувати систему внутрішнього контролю як багаторівневу систему, яка реалізується в певних формах для забезпечення інформаційних потреб відповідних рівнів управління; організувати попередній контроль на основі інформаційної інтеграції підсистем управління та з використанням сучасних інформаційних систем; розробити внутрішню звітність для документування здійснюваних контрольних процедур; запровадити методику здійснення контролю з врахуванням організаційних особливостей діяльності підприємств готельно-ресторанного бізнесу; запровадити контроль ефективності використання наявних ресурсів підприємства.

Форма внутрішнього контролю на підприємствах готельно-ресторанного бізнесу залежить від періодичності здійснення контрольних процедур, послідовності і стадій їх виникнення та поділяється на попередній, поточний і наступний види контролю. Попередній контроль – оцінка господарської операції перед її здійсненням з точки зору доцільності, законності на відповідність дотримання нормативних документів. Функціями попереднього контролю є: складання бюджетів витрат підрозділів; закріплення відповідальних за їх дотримання; визначення оптимального розміру витрат. Поточний контроль – оперативне виявлення та своєчасне усунення порушень і відхилень, що виникають в процесі здійснення господарської діяльності. Поточний контроль має бути організований таким чином, щоб він охоплював усі сторони системи інформаційного забезпечення – вміщувати не лише норми та нормативи, а й організацію здійснюваних процесів, нормування, планування й облік зміни норм, аналіз їхньої ефективності, а також забезпечувати реальну, своєчасну оцінку стану й перспектив розвитку підприємства при найменших витратах. Наступний контроль – передбачає перевірку операцій після їх проведення, що здійснюється шляхом проведення ревізій і тематичних перевірок.

Під час проведення внутрішнього контролю на досліджуваних підприємствах рекомендується застосовувати різноманітні методи, які є

сукупністю фінансових, економічних, організаційних, оперативнотехнічних і фактичних способів та прийомів з перевірки доходів, витрат і фінансових результатів підприємства.

Таким чином, здійснення контролю за розглянутими підходами дозволяє систематизувати послідовність проведення контрольних дій, дає змогу ефективного попередження та своєчасного виявлення й усунення помилок, що сприяє покращенню результативності функціонування підприємств готельно-ресторанного бізнесу.

Список використаних джерел

1. Куцик П. О. Внутрішньогосподарські регламенти, стандарти і звіти: теоретичний аспект / П. О. Куцик // Проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу і контролю в умовах світових інтеграційних процесів : зб. матеріалів 1-ї всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. / [відп. за вип. П. О. Куцик]. – Львів : Львівська комерційна академія, 2012. – С. 7-9.
2. Озеран В. О. Контроль у системі управління діяльністю підприємств / В. О. Озеран, М. Ю. Чік // Вісник Національного університету “Львівська політехніка” (Сер. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку). – Львів, 2012. – № 722. – С. 172-176.
3. Редченко К. І. Контроль і аудит на стратегічному рівні управління підприємством [Текст] : монографія / К. І. Редченко. – Львів : ЛКА, 2011. – 360 с.
4. Шевчук В. О. Проблеми ідентифікації об’єктів контролю господарських систем / В. О. Шевчук // Розвиток системи обліку, аналізу та аудиту в Україні: теорія, методологія, організація : тези доп. 9-ї міжнар. наук. конф. – К. : Бізнес Медіа Консалтинг, 2011. – С. 10-11.

УДК 657.6:338.24

ПРІОРИТЕТИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ В АНТИКРИЗОВОМУ УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВ

Р.О. Костирко

*Інститут банківських технологій та бізнесу, директор,
вул. Андріївська, 1, м. Київ, 04070, Україна*

В умовах нестабільності ринкового середовища система внутрішнього контролю підприємств повинна бути адаптована до змінних умов та виступати ефективним засобом протиризикового механізму управління. На даний час вузьким місцем внутрішнього контролю є його орієнтація на поточне управління внутрішніми процесами підприємств. Це вимагає перехід до нової парадигми стратегічно-орієнтованої системи контролю під впливом таких чинників: невизначеність умов господарювання, загрози ризику, інформаційні потреби щодо втрат від ризиків, зміни умов прийняття управлінських рішень. Його функції зміщуються з поточного контролю управлінських рішень на стратегічний рівень управління формуванням резервів відтворення вартості підприємств. В основі парадигми покладено такі постулати: залежність управління від результативності контролю; орієнтованість на інформаційні потреби управління і користувачів; спрямованість на прийняття управлінських рішень щодо зміни параметрів вартісно-орієнтованого управління та